

Sondevoeding

Even zorgvuldig geproduceerd
als alles van HiPP

HiPP Sondevoeding
20 jaar
ervaring

VAKINFORMATIE

HiPP- Sondevoeding

Op basis van natuurlijke
voedingsmiddelen

**Klinisch onderzoek bewijst:
HiPP-sondevoeding
met natuurlijke wortel
vermindert de frequentie van diarree**

Alles wat het lichaam nodig heeft

Wie aangewezen is op sondevoeding, levert vaak in op smaakbeleving, eetplezier en vertrouwde rituelen.

HiPP-sondevoeding brengt daar verandering in, door **natuurlijke voedingsmiddelen en hun waardevolle voedingsstoffen en bestanddelen te blijven bieden.**

- Halfvolle melk en vlees (bijv. kip of rund) dienen als **waardevolle eiwitbronnen.**
- Groenten (bijv. wortel, pompoen) en fruit (bijv. banaan, appel) zijn **natuurlijke bronnen van koolhydraten en voedingsvezels** en bevatten bovendien **essentiële vitaminen, mineralen en secundaire plantstoffen uit de gebruikte voedingsmiddelen.**
- Koolzaad- en zonnebloemolie leveren **hoogwaardig vet** met een hoog gehalte **meervoudig onverzadigde vetzuren.**
- **Geen toegevoegde** aroma's en conserveringsmiddelen.

*Maltodextrine, melkeiwit, soja-eiwit, voedingsvezels, mix van vitaminen en mineralen

Natuurlijk goed gevoed, dankzij échte voeding

Sondevoeding van HiPP

- ✓ **Bevat ong. 60% natuurlijke voedingsmiddelen*** zoals groenten, vlees, melk en fruit.
- ✓ **Onderzoek bewijst: betere verteerbaarheid!** Vermindert de frequentie en duur van diarree.
- ✓ **Minder verzorgingswerk bij de patiënt** – minder inspanning, meer tijd.
- ✓ **Maaltijd karakter** door productdiversiteit: ontbijt, middag- en avondmaaltijd.
- ✓ **Kan onder voorwaarden worden vergoed:** HiPP-sondevoeding wordt vergoed door alle zorgverzekeraars

*Melkhoudende soorten

Sondevoeding – maar natuurlijk

- ✓ Bevat **ong. 60% natuurlijke voedingsmiddelen*** zoals groenten, vlees, melk en fruit.
- ✓ Normo- en hoogcalorische varianten

- ✓ Ideale mix en hoeveelheid¹ van oplosbare en niet-oplosbare **voedingsvezels** voor een verbeterde darmfunctie² en gezonde microflora in de darm.³

- ✓ Soorten met en zonder melk (lactosevrij)

- ✓ Met vlees of vegetarisch

- ✓ Speciale soorten voor **kinderen** vanaf 1 jaar

- ✓ **Maaltijdkarakter** door productdiversiteit: ontbijt, middag- en avondmaaltijd
- ✓ Hoge **eiwitkwaliteit** dankzij halfvolle melk en vlees (melkvrije soorten met soja-eiwit)
- ✓ Geen gebruik van aroma's, kleurstoffen, smaakversterkers en conserveringsmiddelen
- ✓ Glutenvrij

 **OP BASIS VAN
NATUURLIJKE
VOEDINGSMIDDELEN**

*Melkhoudende soorten

Bronnen:

- 1 D-A-CH 2021: [www.dge.de/gesunde-ernaehrung/faq/ausgewaehlte-fragen-und-antworten-zu-ballaststoffen/\(04.2025\)](http://www.dge.de/gesunde-ernaehrung/faq/ausgewaehlte-fragen-und-antworten-zu-ballaststoffen/(04.2025)).
- 2 Wunderle C, Gomes F, Schuetz P et al. ESPEN guideline on nutritional support for polymorbid medical inpatients. Clin Nutr 2023; 42: 1545–68.
- 3 Valdes AM, Walter J, Segal E et al. Role of the gut microbiota in nutrition and health. BMJ 2018; 361: k2179.
- 4 Schmidt SB, Kulig W, Winter R et al. The effect of a natural food based tube feeding in minimizing diarrhea in critically ill neurological patients. Clin Nutr 2019; 38(1): 332–340.
- 5 Weickert MO, Roden M, Isken F et al. Effects of supplemented isoenergetic diets differing in cereal fiber and protein content on insulin sensitivity in overweight humans. Am J Clin Nutr 2011; 94: 459–471.
- 6 Epp L, Blackmer A, Church A et al. Blenderized tube feedings: Practice recommendations from the American Society for Parenteral and Enteral Nutrition. Nutr Clin Pract 2023; 38(6):1190–1219.

Natuurlijker ...

Onze productbasis bestaat uit licht bewerkte voedingsmiddelen in plaats van gedroogde ingrediënten in poedervorm. Bij gebruik van natuurlijke voedingsmiddelen bevat de sondevoeding ook voedingsmiddelbestanddelen zoals secundaire plantstoffen ('bioactieve beschermstoffen'), die bij extracten van voedingsstoffen niet meer aanwezig zijn.

... en beter verteerbaar

Een gerandomiseerd klinisch controleonderzoek⁴ toont aan dat dunvloeiende ontlastingen aanzienlijk verminderden dankzij onze **HiPP-sondevoeding** met een hoog wortelgehalte. Wortels bevatten de natuurlijke oplosbare voedingsvezel 'pectine', die bekendstaat om zijn stoelgangregulerende werking. Volgens het consensusrapport over "Blenderized Tube Feedings" van de American Society for Parenteral and Enteral Nutrition (**ASPEN**) kan sondevoeding op basis van **echte voedingsmiddelen** de gastro-intestinale functie ondersteunen en de kans op reflux, braken en diarree verminderen. De natuurlijke samenstelling sluit beter aan bij de fysiologische spijsvertering. Daarnaast kan de **grotere variatie aan voedingsmiddelen** bijdragen aan een diversere darmmicrobiota, wat de algehele tolerantie van de sondevoeding mogelijk verbetert.⁶

Goed om te weten: Voedingsvezels

Expertverenigingen bevelen een dagelijkse voedingsvezeldichtheid aan van minstens 14,6 g/1000 kcal per dag (3,5 g/MJ).¹

HiPP-sondevoedingen garanderen dat patiënten dit binnenkrijgen. Een mix van niet-oplosbare **havervezels** en oplosbare **inuline** heeft een positief effect op de darmmotiliteit en het microbiom, en daarnaast verbeteren havervezels de insulinegevoeligheid.⁵ De groente en het fruit in de sondevoedingen vormen een extra bron van voedingsvezels.

Spijsverteringsprobleem: diarree

HiPP-sondevoeding met natuurlijke wortel vermindert de frequentie van diarree met 61%¹

De oorzaken van diarree bij enterale voeding zijn divers (ziekte, geneesmiddelen, infecties, enz.). Bij een dieetmanagement kunnen de soort en kwaliteit van de voedingssamenstelling bijdragen tot een vermindering van de diarree.

In een klinisch onderzoek¹ met HiPP-sondevoeding kon worden aangetoond dat sondevoeding op basis van natuurlijke ingrediënten (inclusief wortel) in vergelijking met gebruikelijke sondevoeding een doeltreffende maatregel is om het optreden en de mate van diarree positief te beïnvloeden.

Voedingsgerelateerde maatregelen tegen diarree bij sondevoedingspatiënten

Bij volwassenen is er sprake van diarree als er meer dan drie keer waterige stoelgang (Bristol Stool Form Scale type 5) per dag is.^{2,3}

Belangrijke maatregelen:

- Water- en elektrolytenverliezen (natrium, kalium) compenseren⁴
- Overschakelen op sondevoedingen met wortel¹
- Oorzaken achterhalen (bijv. infectie met clostridia, antibiotica, lactose)^{5,6}
- Toegediende hoeveelheid sondevoeding verminderen^{5,6}
- Overschakelen van bolustoediening naar permanente toediening^{5,6}
- Toegediende hoeveelheid sondevoeding bij toediening in de dunne darm: < 120 ml/uur^{5,6}

Tip: Om diarree bij sondevoedingspatiënten te vermijden, moet al bij aanvang van de sondevoeding worden gekozen voor sondevoeding met wortel.

Een zorgvuldige keuze van **sondevoeding die passend is voor de patiënt en bewezen geschikt is**, kan bijdragen tot een **beter levenskwaliteit** van de patiënten, maakt de revalidatie wellicht doeltreffender en kan kosten besparen.

Bronnen:

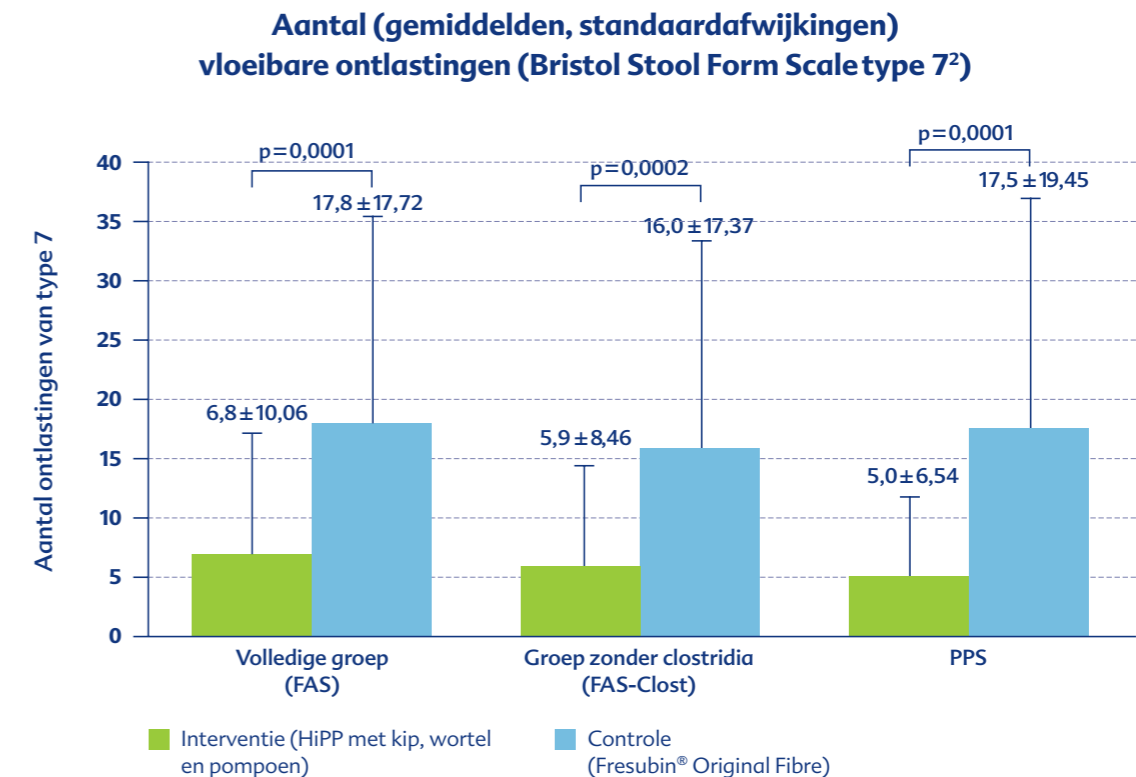
- 1 Schmidt SB, Kulig W, Winter R et al. The effect of a natural food based tube feeding in minimizing diarrhea in critically ill neurological patients. Clin Nutr 2019; 38(1): 332–340.
- 2 Lewis SJ, Heaton KW. Stool form scale as a useful guide to intestinal transit time. Scand J Gastroenterol 1997; 32 (9): 920–924.
- 3 World Health Organization (WHO). Diarrhoea. Available at: Accessed on Nov 13, 2015. URL: https://www.who.int/health-topics/diarrhoea#tab=tab_1.
- 4 Lefton J. Management of common GI complication in tube fed patients. Support Line 2002;24: 19–25.
- 5 Jordan A, Brandstätter M. Komplikationen. In Stein J, Jauch KW. Praxishandbuch klinische Ernährung und Infusionstherapie. Springer Verlag Berlin, 2003.
- 6 Malone AM, Brewer CK. Monitoring for efficacy, complications and toxicity. In Rolandelli RH. Enteral and tube feeding. Verlag Elsevier/Saunders 2005.

Klinisch onderzoek m.b.t. HiPP-sondevoeding

Een gerandomiseerd klinisch controleonderzoek¹ toont aan dat sondevoeding op basis van natuurlijke voedingsmiddelen met een hoog wortelgehalte het **aantal dunvloeibare ontlastingen** en diarree bij neurologische patiënten in de vroege revalidatiefase **aanzienlijk vermindert**:

- 61% **minder dunvloeibare ontlastingen** dan bij controlesondevoeding
- 60% **minder dagen met diarree**
- Overheersende ontwikkeling van een **normaal type stoelgang**

De oplossing:

HiPP-sondevoeding op basis van natuurlijke voedingsmiddelen, met name met een hoog wortelgehalte.

Voedingen met wortel bieden we zowel normo- en hoogcalorisch als melkvrij aan.

HiPP-sondevoeding: loont zich op diverse manieren

Diarree bij sondevoedingspatiënten – een uitdaging voor alle betrokkenen

Diarree bij sondevoedingspatiënten heeft natuurlijk in de eerste plaats gevolgen voor de patiënt zelf – van verminderd welzijn en langere ligtijden tot wondvorming.

Daarnaast moeten uw medewerkers extra verzorgingswerk verrichten. Bij elkaar leiden deze maatregelen tot hogere kosten voor uw instelling.

Goede redenen om diarree bij sondevoedingspatiënten zo veel mogelijk te vermijden

Patiënt

- Welzijn
- Huidconditie
- Verblijf in het ziekenhuis en revalidatieperiode

Medewerkers

- Verschoneren van incontinentieverbanden
- Verschoneren van bedden-goed
- Wondverzorging

Instelling

- Inzet van personeel
- Materiaalkosten (ontlastingscollectoren, linnengoed)
- Microbiologische onderzoeken (bijv. clostridia)
- Geneesmiddelen, water- en elektrolyttherapie

Materiaalkosten

Verschoneren incontinentieverband, waterdichte onderlegger, wassen:
5x per dag € 12*

+

Verschoneren bedden-goed:
1x per dag € 15*

+

Huidverzorging als profylaxe:
1x per dag € 5*

+

Medicatie (bijv. loperamide, probiotica, infusieoplossing water-elektrolyten):
1x per dag € 15*

Verzorgingswerk

Extra kosten per dag bedragen ca. € 95*

Gemiddeld lijden patiënten meer dan **5 dagen** aan diarree, wat zorgt voor **extra kosten van ca. € 475.**

De complicaties treden gemiddeld bij **20% van de sondepatiënten** op.

*Modelberekening

Klinisch onderzoek

De oplossing:
HiPP-sondevoeding op basis van natuurlijke voedingsmiddelen, met name met een hoog wortelgehalte

Vermindert de frequentie van diarree met **61%**^{1,2}

+

Vermindert de duur van diarree met **60%**^{1,2}

Bronnen:

- 1 Schmidt SB, Kulig W, Winter R et al. The effect of a natural food based tube feeding in minimizing diarrhea in critically ill neurological patients. Clin Nutr 2019; 38(1): 332–340.
- 2 Lewis SJ, Heaton KW. Stool form scale as a useful guide to intestinal transit time. Scand J Gastroenterol 1997; 32(9): 920–924.

Spijsverteringsprobleem: obstipatie

Voedingsgerelateerde maatregelen ter bevordering van de spijsvertering bij sondevoedingspatiënten

Er is sprake van constipatie bij twee of minder ontlastingen per week, als de stoelgang tegelijkertijd hard (Bristol Stool Form Scale type 1–2¹) is en de ontlasting onregelmatig, onvolledig, moeizaam of pijnlijk is.² Juist door immobiliteit, bij neurologische aandoeningen zoals Parkinson en bij geriatrische patiënten moet de spijsvertering ondersteund worden.

- **Voldoende vloeistoftoevoer** (30 ml/kg lichaamsgewicht/dag). Onderzoeken tonen aan dat een adequate vochtinname de obstipatie kan tegengaan.²
- **Voedingsvezels** verhogen het volume van de stoelgang en bevorderen een snellere darmassage.² Waar mogelijk moeten daarom sondevoedingen met voedingsvezels worden gebruikt. Zij helpen de darmwerking te normaliseren.³ **Tip:** In de overschakelingsperiode van voeding zonder voedingsvezels kan winderigheid optreden. Een niet te abrupte overschakeling helpt de darm om weer aan voedingsvezels gewend te raken.
- Fruit, zoals appels, kan een positief effect hebben op de darmmotiliteit.⁴

Naast de dieetmaatregelen helpt het om een aangepaste lichamelijke activiteit te starten, voor zover dit mogelijk is.²

Bronnen:

- 1 Lewis SJ, Heaton KW. Stool form scale as a useful guide to intestinal transit time. *Scand J Gastroenterol* 1997; 32(9): 920–924.
- 2 Andresen V et al. Aktualisierte S2k-Leitlinie chronische Obstipation der Deutschen Gesellschaft für Gastroenterologie, Verdauungs- und Stoffwechselkrankheiten (DGVS) und der Deutschen Gesellschaft für Neurogastroenterologie & Motilität (DGNM). *Z Gastroenterol* 2022; 60: 1528–72.
- 3 Volkert D, Bauer JM, Frühwald T et al. Leitlinie der Deutschen Gesellschaft für Ernährungsmedizin (DGEM) in Zusammenarbeit mit der GESKES, der AKE und der DGG. *Klinische Ernährung in der Geriatrie. Aktuell Ernährungsmed* 2013; 38(03): e1–e48.
- 4 Katsirna Z, Dimidi E, Rodriguez-Mateos A et al. Fruits and their impact on the gut microbiota, gut motility and constipation. *Food Funct* 2021; 12(19): 8850–66.
- 5 Schmidt SB, Kulig W, Winter R et al. The effect of a natural food based tube feeding in minimizing diarrhea in critically ill neurological patients. *Clin Nutr* 2019; 38(1): 332–340.

Evenwichtige spijsvertering door natuurlijke voedingsmiddelen

Zoals bij normale voeding raden we aan om te variëren tussen verschillende voedingsmiddelen. Als er sprake is van een te vaste of te vloeibare stoelgang, dan kunnen voedingsmiddelen doelgericht gebruikt worden. De patiënt dient aanbevolen te worden een arts of voedingsdeskundige te raadplegen.

Goed om te weten:

Appels en peren

Vanwege hun natuurlijke gehalte aan voedingsvezels en sorbitol kunnen pitfruitsoorten de darmmotiliteit en ook het gewicht van de stoelgang verhogen, waardoor de transitietijd in de darm ingekort wordt.⁴ Juist bij immobiele patiënten kan dat doorgaans bijdragen aan een zachtere stoelgangconsistentie en een betere darmassage.

Wortels

Wortels hebben doorgaans een stoelgangregulerend effect. Bij een vaste stoelgang bevelen we aan om niet uitsluitend sondevoeding met wortels te gebruiken. Een afwisseling met appel of peer kan de stoelgang bevorderen. Bij diarree kan wortel gebruikt worden als dieetmaatregel.⁵

Meer dan sondevoeding

's Morgens

Melk en
banaan

's Middags

Kip, tomaat
en venkel

's Avonds

Wortel en
pompoen

Sondemaaltijden van HiPP

Ontbijt, middag- en avondmaaltijd – waarom zouden sondevoedingspatiënten dit waardevolle stukje normaliteit moeten missen? Het diverse aanbod van onze HiPP-sondevoeding biedt precies de juiste producten voor gevarieerde en voedzame maaltijden. **Ontdek met HiPP-sondevoeding nieuwe mogelijkheden voor de samenstelling van dagelijkse maaltijden.** U kunt kiezen uit 10 verschillende soorten.

Stel dagelijkse maaltijden zelf samen – bijvoorbeeld als volgt:

- een ontbijt met melk en banaan om de dag te starten,
- een lichte maaltijd met kip, tomaat en venkel als middagmaaltijd
- en een licht verteerbare maaltijd met wortel en pompoen als avondeten.

Sondevoeding voor kinderen

SPECIALAAL VOOR KINDEREN
van 1 tot 12 jaar

HOOGCALORISCH

1,3 kcal/ml

Sondevoeding van HiPP speciaal voor kinderen

- Met een aangepast eiwitgehalte:
11 kcal% eiwitten
- Met voedingsvezels
- Glutenvrij
- Geschikt als enige
voedingsbron

lactose-
arm

Voor volwassenen en
kinderen **vanaf 1 jaar**

NORMOCALORISCH

1,0 kcal/ml

Voor volwassenen en
kinderen **vanaf 6 jaar**

NORMOCALORISCH

1,0 kcal/ml

ZONDER
MELK

Bij een verhoogde eiwitbehoefte kunnen ook onze normocalorische en melkvrrije sondevoedingen met 15 kcal% eiwitten gebruikt worden.

Natuurlijk én gevarieerd – voor een normaler dieet met meer keuze

Voor volwassenen en kinderen
vanaf 13 jaar

HOOGCALORISCH 1,5 kcal/ml

Kip, tomaat
en venkel

Pompoen en
wortel¹

Melk en
banaan

Artikelnummer	NL2633-03	NL2632-03	NL2624-01
ZI-nummer	17457572	16891856	17109795
Eiwitten per 100 ml	6,3 g	6,3 g	6,3 g
Eiwitten per 500 ml	31,5 g	31,5 g	31,5 g

Voor volwassenen en
kinderen vanaf 6 jaar

NORMOCALORISCH 1,0 kcal/ml

Kalkoen,
mais en
wortel¹

Appel en
mango

Artikelnummer	NL2630-06	NL2629-06
ZI-nummer	16891848	17109779
Eiwitten per 100 ml	3,8 g	3,8 g
Eiwitten per 500 ml	19 g	19 g

Voor volwassenen en
kinderen vanaf 1 jaar

NORMOCALORISCH 1,0 kcal/ml

Kip, wortel
en pompoen¹

Rundvlees
en courgette

Melk, appel
en peer²

Artikelnummer	NL2626-03	NL2611-03	NL2625-03
ZI-nummer	16891864	17457521	17457556
Eiwitten per 100 ml	3,7 g	3,7 g	3,7 g
Eiwitten per 500 ml	18,5 g	18,5 g	18,5 g

SPECIAAL VOOR KINDEREN
van 1 tot 12 jaar

HOOGCALORISCH 1,3 kcal/ml

Kip, pompoen
en zoete
aardappel

Melk, banaan
en appel
lactose-arm

Artikelnummer	NL2623-03	NL2637
ZI-nummer	17109809	17252911
Eiwitten per 100 ml	3,6 g	3,8 g
Eiwitten per 500 ml	18 g	19 g

¹ Houd er a.u.b. rekening mee dat wortels vanwege hun bestanddelen (pectinen) de ontlasting zouden kunnen verstevigen. Daarom adviseren wij deze sondevoeding niet als enige voedingsbron te gebruiken indien de ontlasting al vrij stevig is. Raadpleeg uw arts of voedingsdeskundige.

² Houd er a.u.b. rekening mee dat appels en peren vanwege hun bestanddelen (fructose, sorbitol) de ontlasting zachter zouden kunnen maken. Daarom adviseren wij deze sondevoeding niet als enige voedingsbron te gebruiken indien de ontlasting al vrij zacht is. Raadpleeg uw arts of voedingsdeskundige.

Sondevoeding

Even zorgvuldig geproduceerd
als alles van HiPP

Natuurlijk goed
gevoed, dankzij
échte voeding

Voor **vragen** en informatie:

+ 31 6 34 94 39 81

hipp.nl/sondevoeding

HiPP GmbH & Co. Vertriebs KG, 85273 Pfaffenhofen/Ilm, Duitsland

NL46233-03/2026